2
Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö vuoden 2013 arviointikertomuksesta

HEL 2014-004186 T 00 03 00

Lausuntoehdotus

Ympäristölautakunta antaa tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

Tarkastuslautakunta on hyväksynyt 16.4.2014 arviointikertomuksen vuodelta 2013 ja pyytää 21.5.2014 mennessä ympäristölautakunnan lausuntoa arviointikertomuksen kohdista 2.2, 2.3, 3.2 ja 4.1.2-4.1.3.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden seurannan ja dokumentoinnin puutteet (2.2)

Tarkastuslautakunta toteaa mm., että

- kaikkien hallintokuntien tulee tallentaa tilinpäätöstyötilaan tilinpäätösohjeistuksen mukaisesti sellaiset dokumentit, joiden perusteella sitovien tavoitteiden toteutuminen voidaan varmentaa koko vuoden ajalta.

Ympäristökeskuksen asumisterveyttä koskeva sitova toiminnallinen tavoite (toimenpidepyyntöjen käsittelyaika) on dokumentoitu ja se on esitetty tilinpäätöstietojen työtilassa. Dokumentointia on tarkennettu vuodelle 2013. Tavoitteen toteutumista seurataan neljännesvuosittain, mutta tarvittaessa tavoitteen toteutumistilanne voidaan tarkistaa tietojärjestelmästä dokumentointikuvauksen mukaisesti milloin tahansa.

Havainnot tavoitteiden esittämisestä (2.3)

Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoitetason tarkistamista tulee harkita mm. ympäristökeskuksen asumisterveyttä koskevien toimenpidepyyntöjen ratkaisujen tavoiteaikaa koskevan sitovan toiminnallisen tavoitteen osalta.

Ympäristölautakunta toteaa asiasta seuraavaa. Vaikka tavoiteajan vuorokausiarvo onkin ollut muutaman vuoden ennallaan, niin tavoitteen vaatimus on kasvanut jatkuvasti. Tähän on useita syitä. Rakennusten omistajien valmius huolehtia pienemmistä ja kustannuksiltaan vähäisistä terveyshaittakorjauksista (esimerkiksi pienet kosteusvauriot) on lisääntynyt. Tämä kehitys on sinänsä myönteistä. Ympäristökeskuksen hoidettavaksi tulevien toimenpidepyyntöjen vaativuus ja monimutkaisuus on lisääntynyt jatkuvasti. Ympäristökeskuksen hoidettaviksi tulevissa asioissa on yhä

tavallisempaa, että haitan olemassaolon selvittäminen on vaikeaa, kyseessä on suuria kustannuksia aiheuttava korjaus tai kyseessä on tapaus, jonka hoitamisesta eri osapuolet ovat hyvin erimielisiä. Yhteen tapaukseen liittyvien asiakirjojen ja erilaisten yhteydenottojen määrä on kasvanut nopeasti. Samoin vaatimus laadittavien dokumenttien (esim. tarkastuskertomus) laajuudesta ja tarkkuudesta on kasvanut.

Lisäksi yksityiskohtana on otettava huomioon, että vaikka ko. toimenpidepyyntöjen ratkaisun tavoiteajan määrittely on säilynyt ennallaan, niin tehtäväalueen sisällöin määrittelyssä on tapahtunut sellainen muutos, että nykyään myös ravintoloiden musiikkimeluhaitat asuntoihin sisältyvät ko. toimenpidepyyntöihin. Näiden musiikkimeluhaittojen selvittäminen ja tarvittavien korjaustoimien aikaansaaminen kuuluu koko asumisterveyden tehtäväalueella pitkäkestoisimpiin toimenpidepyyntöihin.

Edellä sanotusta huolimatta ympäristölautakunta on ensi vuoden talousarvioehdotuksessaan tarkistanut käsittelyaikatavoitteeksi 220 vrk eli tavoiteaika on lähes 10 % aiempaa lyhyempi.

Talousarvioraamin ohjausvaikutus ja sitovien taloudellisten tavoitteiden sitovuus (3.2)

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- lauta- ja johtokuntien tulee sitoutua kaupunginhallituksen päättämään talousarvioraamiin ja kaupunginvaltuuston päättämään sitovaan määrärahatasoon. Päätökset viraston talouden tasapainottamiseksi tulee tehdä heti, kun määrärahojen ylittymisriski havaitaan.
- lauta- ja johtokuntien tulee raportoida mahdolliset ylitystarpeet ja niiden johdosta aiheutuvat talouden sopeuttamisen toimenpiteet talouden toteutumisennusteiden yhteydessä kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti.

Ympäristölautakunta toteaa, ettei se ole ylittänyt käyttömenojen talousarviomäärärahaansa tarkasteluvuosina 2008-2013 vaan toiminta on pystytty sovittamaan budjetin muodostamaan talousraamiin.

Hankinta- ja kilpailuttamisosaaminen palveluhankinnoissa (4.1.2)

Tarkastuslautakunta toteaa mm., että

- hankintaprosessin sujuvoittamiseksi hallintokuntien tulee olla yhteydessä hankintakeskukseen jo varhaisessa vaiheessa käynnistäessään merkittäviä palveluhankintoja

Ympäristölautakunta toteaa, että ympäristökeskuksen kilpailuttamista vaativista hankinnoista suurin osa on konsulttipalveluiden ostoa. EU-

hankkeiden osalta joudutaan kilpailuttamaan myös pienhankintoja, jotka eivät ylitä kansallista kynnysarvoa (30 000 e). Merkittäviä erillishankintoja on virastossa vähän, ei edes vuosittain. Niiden osalta ympäristökeskus on käyttänyt hankintakeskuksen apua ja osaamista.

Konsulttipalveluiden hankinta on toteutettu edelleen virastossa siksi, että tarjouspyyntöjen ja muiden hankinta-asiakirjojen laadinnassa olennaista on hankintaan liittyvien substanssiasioiden tuntemus. Hankittavan palvelun määrittely on sellaista, joka on viraston erityisalaa, eikä siihen ole välttämättä asiantuntemusta muualla. Viraston hankintoja tekevät valmistelijat ovat käyneet kaupungin järjestämiä hankintakoulutuksia. Viraston omat ympäristölakimiehet tuntevat hankintalainsäädännön lisäksi sopimusjuridiikkaa ja osaavat tukea valmistelijoita hankintojen valmistelussa.

Tietojärjestelmähankkeet (4.1.3)

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- hallintokuntien tulee arvioida ja seurata tietojärjestelmähankkeidensa kustannuksia ja hyötyjä riippumatta siitä, koetaanko hanke pakolliseksi
- kaupungin kanslian tulee huomioida tietotekniikkaohjelman valmistelussa toimittajariippuvuuden keventämiseen liittyviä toimenpiteitä

Ympäristölautakunta toteaa, että ympäristökeskus on vienyt kaikki tietojärjestelmähankkeensa kaupungin keskitettyyn Ixonoksen Hankesalkku-ohjelmaan vuoden 2013 keväällä. Järjestelmässä on joitakin puutteita, mutta sinne kirjataan kehitys- ja muut hankkeeseen liittyvät tiedot. Kustannuksia ja muuta hankeraportointia seurataan kvartaaleittain. Tietotekniikan osalta raportoidaan keskushallinnolle sähköpostitse myös mm. asiakkaiden sähköisen asioinnin käyttöä suhteessa muuhun asiointiin. Myös tämä tapahtuu kvartaaleittain.

Ympäristökeskus käyttää kaupungin sopimustoimittajia tietotekniikkahankinnoissa, joten toimittajariippuvuuteen on hankala vaikuttaa. Esimerkiksi Vesireki-hankkeessa on kuitenkin otettu toimittajaosapuoleksi uusi, pienehkö toimittaja, jonka kanssa tehdään ensin pilottihanke. Tarkoituksena on jatkossakin siirtyä enemmän ketterän kehityksen suuntaan eli ensin pilottihanke ja vasta sitten päätetään jatkosta. Ympäristökeskus on mukana teknisten virastojen kokonaisarkkitehtuurihankkeessa, jossa pyritään yhtenevyyteen tietojärjestelmä- ja toiminta-asioissa.

Muutoksenhaku

Tähän lausuntoon ei voi hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua (KuntaL 91 §).

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Lisätiedot

Johanna Salo, controller, puhelin: +358 9 310 31569
johanna.salo(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 15 k.)